

НЕОБХІДНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОТИРІЧ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний економічний розвиток багатьох українських підприємств зорієнтований на покращення інноваційної діяльності шляхом інтенсифікації виробництва, підвищення якості та впровадження новітніх технологій, що призводить до створення конкурентних переваг у бізнесі. Досягнення таких завдань та загалом підвищення ефективності діяльності підприємства можливе за умови ефективного управління його інноваційним потенціалом. Цей процес, як і будь-який інший напрям інноваційної діяльності, пов'язаний із дослідженням протиріч при продукуванні, розробці і впровадженні інновацій, оскільки саме виникнення протиріччя є причиною необхідності нововведень та переходу на новий більш високий рівень розвитку.

Як показує досвід, сьогодні українські підприємства не мають чіткого розуміння як про особливості управління інноваційним потенціалом підприємства (УПП), так і про виникнення протиріч в інноваційній діяльності. Також недостатньо розроблені й наукові підходи до вирішення цієї проблеми. Аналіз останніх публікацій та досліджень доводить, що вивченню інноваційного потенціалу підприємства та управління ним приділяється багато уваги як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями [1-3]. Однак, питання виникнення та вирішення протиріч в інноваційній сфері на підприємствах розглядаються дуже обмежено, в основному, у теорії рішення винахідницьких задач [4-5]. Все це призводить до гальмування інноваційного розвитку підприємств. Саме тому дослідження протиріч в УПП є цілком своєчасним та актуальним.

Управління інноваційним потенціалом підприємства нами розглядається як здатність використовувати сукупність існуючих (явних і неявних) можливостей щодо застосування інтелектуальних, трудових, матеріальних, фінансових, техніко-технологічних, інформаційних та інших ресурсів в інноваційній діяльності та подальшому інноваційному розвитку з метою досягнення цілей функціонування підприємства та забезпечення зростання його ринкової вартості.

Протиріччя в УПП, у нашому розумінні, – це взаємодія протилежностей які виключають взаємоіснування та, разом з тим, знаходяться у єдності в процесі визначення, формування, розвитку і

використання існуючих можливостей підприємства в інноваційної діяльності при продукуванні, розробці і впровадженні інновацій.

Виникнення протиріч в інноваційній сфері пов'язане з бажанням щось змінити, покращити, удосконалити, зробити по-новому. Відповідно, виникають протиріччя і в УПП. Вони різними авторами класифікуються за різними ознаками. Нами запропоновано узагальнити існуючі підходи до класифікації протиріч та з метою дослідження УПП доповнити їх новими ознаками – «за складовою інноваційного потенціалу», «за економічними інтересами» та «за формою прояву в УПП».

Отже, для поглиблення дослідження протиріч в УПП запропоновано таку їх класифікацію: за сутністю та значенням – основні, головні, провідні та ін.; за причинно-наслідковими зв'язками – поверхневі, поглиблені, загострені; за місцем виникнення – внутрішні та зовнішні; за видом інновацій – технічні, технологічні, соціальні, екологічні та ін.; за рівнем задоволення потреб та інтересів – особистісні, міжособистісні, колективні; за результатом вирішення – перспективні та деструктивні; за складовою інноваційного потенціалу підприємства – наукові, інтелектуальні, трудові, організаційні, інформаційні, комунікативні, фінансові та ін.; за розв'язанням економічних інтересів – протиріччя між інноваторами та противниками інновацій, протиріччя між власниками підприємства та персоналом, що залучається в інноваційних процес, протиріччя між власниками інновацій та іншими суб'єктами; за формою прояву в УПП – протиріччя інноваційних можливостей підприємства, протиріччя інноваційних здібностей персоналу підприємства.

Отже, лише комплексне дослідження протиріч дозволяє підвищити якість УПП та забезпечити інноваційний розвиток на підприємствах

1. Герасимов В. В. Управление инновационным потенциалом производственных систем : монография / В. В. Герасимов, Л. С. Минина, А. В. Васильев / Новосиб. гос. Архитектурно-строит. ун-т. – Новосибирск : НГАСУ, 2009. – 64 с.

2. Касьянова Н. В. Управління інноваційним потенціалом промислового підприємства / Н. В. Касьянова // Интеллект XXI. – 2013. - №3-4. – С.42-50.

3. Шилов О. Ю. Інноваційний потенціал підприємства: сутність і механізм управління / О. Ю. Шилова, Є. С. Чермошенцова // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. - №1. – С.220-227.

4. Шимукович П. М. ТРИЗ-противоречия в инновационных решениях. РН-метод / П. М. Шимукович. – М.: Книжный дом «Либроком», 2012. – 216 с.

5. Петров В. Алгоритм решения изобретательских задач / В. Петров. – Тель-Авив, 1999. – 256 с.

Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: збірник тез доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 25-26 вересня
2014 року. – Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2014. - С. 11-12.